

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และเพื่อตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบและระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และ 2) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องมาร่างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและ
- 2) ทำการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม
- 3) สอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา

ระยะที่ 2 เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษ ครูสอนนักเรียนปกติของปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,379 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 117 คน ครูผู้รับผิดชอบการศึกษาพิเศษ จำนวน 103 คน และครูสอนนักเรียนปกติ จำนวน 1,159 คนการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน

(Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน แต่เพื่อสอดคล้องและเหมาะสมกับการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 309 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 103 คน ครูผู้รับผิดชอบการศึกษาพิเศษ จำนวน 103 คน และครูสอนนักเรียนปกติ จำนวน 103 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เครื่องมือมีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมในแต่ละด้านของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. จากการวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้ออกมาเป็นรูปแบบประกอบด้วย 4 ด้าน 1 กระบวนการ ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล
- 3) ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม
- 4) ด้านการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ

(Student Support Service : SSS)

5) กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA)

2. การตรวจสอบรูปแบบ พบว่าองค์ประกอบโดยรวมของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมาก และจากทั้ง 4 ด้าน 1 กระบวนการ สามารถเรียงลำดับความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล ด้านการดำเนินงานของ ศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) และกระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA)

2.1 องค์ประกอบด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม มีความเหมาะสมขององค์ประกอบมากที่สุดคือ นักเรียนพิการได้รับสิทธิโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค และน้อยที่สุด คือ นักเรียนพิการสามารถเรียนรู้ได้ใน สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด

2.2 องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการเรียนรวม มีความเหมาะสมของ องค์ประกอบมากที่สุดคือการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการเรียนรวม และน้อยที่สุด คือการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2.3 องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและ ประเมินผล มีความเหมาะสมขององค์ประกอบมากที่สุดคือกระบวนการคัดกรอง วินิจฉัย ความบกพร่องของนักเรียน และน้อยที่สุด คือกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา นักเรียนในชั้นเรียนรวม

2.4 องค์ประกอบด้านการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) มีความเหมาะสมขององค์ประกอบมากที่สุด คือ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย และน้อยที่สุด คือการจัด ห้องเพื่อดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS)

2.5 กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) มีความเหมาะสมของกระบวนการมากที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษา และครูภายใน สถานศึกษาเข้าใจและเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนรวม รวมถึงการให้การสนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องภายในสถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดตารางเวลา เรียนให้สามารถรองรับความหลากหลายของผู้เรียนได้

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน 1 กระบวนการ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล 3) ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม 4) ด้านการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) 5) กระบวนการการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)

1.1 ด้านการบริหารจัดการเรียนรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากรองลงมาจากด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการเรียนรวม ตลอดจนการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม การจัดทำแผนปฏิบัติการ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนพัฒนาการจัดการเรียนรวม การจัดการเรียนรวม การประสานความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียนรวม การบริหารจัดการให้นักเรียนพิการเรียนรวมได้รับการเตรียมความพร้อมในการเรียนรวมอย่างเหมาะสม การรายงานผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรวม การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศด้านการเรียนรวม การนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรวม การจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรวม การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรวม การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นๆ ทางการศึกษาให้กับนักเรียนเรียนรวม บริหารจัดการให้นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติต่อนักเรียนพิการเรียนรวมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบและหลักของการจัดการศึกษาเรียนรวม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, หน้า 33-35)

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีระดับความเหมาะสมในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากระบวนการคัดกรอง วินิจฉัย

ความบกพร่องของนักเรียน แล้วนำข้อมูลสารสนเทศรายบุคคลมาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รายงานผลการเรียนของนักเรียนพิการเรียนรวม ใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามกฎกระทรวง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย และเหมาะสมกับการจัดการเรียนรวม นำมาวิเคราะห์ผล ประเมินนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนเรียนรวม และการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนนั้นมีความจำเป็นที่ต้องจัดการตั้งองค์ประกอบในด้านนี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เดชา ทาเวียง (2550, หน้า 129-148) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวม: กรณีศึกษาโรงเรียนหนองกุงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.3 ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมขององค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนพิการได้รับสิทธิโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค รับการส่งต่อระหว่างชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจ ยอมรับ และช่วยเหลือนักเรียนพิการเรียนรวม อำนวยความสะดวก ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอน ให้บริการ และความช่วยเหลืออื่นๆ เป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนพิการได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จนนักเรียนพิการสามารถเรียนรู้ได้ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับ การศึกษาแบบเรียนรวมของ เบญจฯ ชลธารินทร์ (2544, หน้า 7-47)

1.4 ด้านการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ

(Student Support Service : SSS) มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับนักเรียนพิการเรียนรวมในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย การให้คำปรึกษา แนะนำ/การตัดสินใจ เกี่ยวกับการเรียนรวม การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม การจัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนพิการเรียนรวมทั้งในโรงเรียนและโรงเรียนเครือข่าย พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) การให้บริการด้านวิชาการ การจัดการเรียนรวม แก่บุคลากรในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย ได้แก่ สื่อ นวัตกรรม การจัดการเรียนรวม มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่

จำเป็นต่อการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 โดยในปีงบประมาณ 2556 ได้รับเงิน อุดหนุนจากรัฐบาล จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวม ให้เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จำนวน 5,026 โรงเรียนเพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในการพัฒนานักเรียนพิการเรียนรวมด้วยรูปแบบ นวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีวิธีการที่ เหมาะสมพร้อมจัดงบประมาณให้โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive schools) จำนวน 445 โรงเรียน พัฒนาให้เป็นศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Special Unit) หรือ (Students Support Service : SSS) ในทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา(ประถมศึกษา/ มัธยมศึกษา)

1.5 กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) นั้น มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาการเรียนรวมอย่างมีคุณภาพได้นั้น การบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ จึงเป็นกระบวนการที่จะต้องดำเนินการอย่างเข้มแข็ง ภายใต้นโยบายสถานศึกษาที่ชัดเจน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผน อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและสมาชิกในสถานศึกษาทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษา เรียนรวม มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการสนับสนุนการจัด การศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม รวมถึงการขจัดปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ส่งผลต่อ การจัดการศึกษาเรียนรวม หากสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ครบตามกระบวนการ ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเรียนรวมได้ อย่างมีคุณภาพต่อไป สอดคล้องกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2555, หน้า 29-35) ที่ระบุว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach : WSA) คือ การจัดตั้ง ปรับปรุง และ/หรือเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การดำเนินงานในด้านการจัดการเรียน การสอนประสบผลสำเร็จสูงสุดแก่ผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ผู้เรียนมีทักษะใน การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน ทุกขั้นตอน

2. การตรวจสอบรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 มีความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ใน ระดับมาก สามารถเรียงลำดับความเหมาะสมองค์ประกอบของรูปแบบจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านผลการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนพิการเรียนรวม ด้านการบริหาร

จัดการเรียนรวม ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล และด้านการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ (Student Support Service : SSS) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เดชา ทาเวียง (2549, บทคัดย่อ) การดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนหนองกุงพิทยาคม โดยประชุมปรึกษาหารือกับทุกฝ่าย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจนโยบายแผนงานและ งบประมาณการจัดการเรียนรวม แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบการดำเนินงานและร่วมกันกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อวางแผนดำเนินการโดยดำเนินการตามโครงการ ได้แก่ โครงการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวผู้เรียนโครงการคัดแยกเด็ก โครงการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรโครงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล โครงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดตารางการเรียนการสอนที่เหมาะสมโครงการจัด กิจกรรมเตรียมความพร้อมเด็ก ได้แก่ 1) ปฐมนิเทศนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 2) เข้าค่าย “ฉันรักเพื่อน” 3) กิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน” 4) กิจกรรมพี่สอนน้อง 5) กิจกรรมศิษย์ลูกและดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเดือนละ 2 ครั้ง แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วประชุมสัมมนา คณะกรรมการทุกฝ่ายเพื่อสรุปผลการดำเนินงานหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขและสรุปผลการดำเนินงานพร้อมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานคร เขต 3 มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไปใช้ในโรงเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานด้านการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้นโดยนำผลการพัฒนาด้านต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อที่จะได้หาแนวทางการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. ควรศึกษาผลการนำเอารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไปใช้ เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาแนวโน้มความเป็นไปได้ ของการนำรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ไปใช้ ว่าจะมีการบริหารจัดการไปในทิศทางใด มีประโยชน์ มากน้อยเพียงใดก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อวงการศึกษาอย่างไร